

Предизвикателства и перспективи пред България при усвояването на европейските фондове

***Д-р инж. Меглена Плугчиева
Заместник министър-председател
на Република България***

9 юни 2009 г.

ПМС 104/17.05.2008 г. определя правомощията на заместник министър - председателя, осъществяващ цялостната координация по планирането, програмирането, наблюдението и контрола на средствата от предприсъединителните програми на ЕС, преходния финансов инструмент, инструмента “Шенген” и ОП, съфинансирани от СФ/КФ на ЕС, ЕЗФРСР и ЕФР

ПРЕДПРИСЪЕДИНИТЕЛНИ ИНСТРУМЕНТИ

Програма ФАР

- **Обща цел на програмата:** да подпомогне страните - кандидатки в подготовката им за присъединяване към ЕС
- **Общият бюджет** на Програма ФАР за 2000-2006 г. е 1 480 млн. евро, от които:
 - ЕС финансиране по ФМ 2000-2006: 1 152 млн. евро
 - Национално съ-финансиране: 327 млн. евро
- Програма ФАР се изпълнява от четири Изпълнителни агенции (ИА) – в МФ, МРРБ, МИЕ и МТСП.

Програма ФАР

май 2009 г.

Предприети действия след доклада и решението на ЕК за отнемане на акредитацията на ЦЗФД и ИА в МРРБ от м. юли 2008 г. :

- ЕК отбелязва като положителни стъпките, които българските институции полагат по отношение на подобряване на системите за управление на програмата в посока прозрачност, компетентност и твърда воля за преодоляване на проблемите от миналото.
- Съгласно препоръките на Европейската комисия бяха предприети мерки за укрепване на системите за управление и контрол - назначаване на Старши програмни ръководители във всяко ведомство – бенефициент, който да отговаря за действащите проекти, подписване на Оперативни споразумения между Ръководителите програма и Старши програмните ръководители.
- Българската администрация изпълни и отчете пред ЕК План за действие с конкретни корективни мерки, съответстващи на посочените в Приложение № 1 към Решението.
- Въведени са допълнителни контроли за осъществяване на надзор. Мерки, адресирани към управленски равнища, чиято цел е да гарантират, че системите функционират в съответствие с принципите за добро финансово управление.
- Издадени са актуализирани Инструкции от Националния ръководител до всички Ръководители програма, регламентиращи въвеждането на информация в Системата за ранно предупреждение.
- Изпълняват се указанията от Националния ръководител, процедурите за докладване на нередности да се публикуват на страниците на съответното министерство и да се предоставят като част от тържното досие.

Програма ФАР

май 2009 г.

- Укрепен административен капацитет.
- Ролята и функциите и пълномощията на Националния ръководител се разширяват с оглед гарантиране и засилване на ръководната му роля в процеса на управление на средствата по Програма ФАР.
- Изпълнението на програмата се отчита регулярно пред МС.
- Всекидневно наблюдение на проблемните проекти по план-график.
- Засилена е надзорната роля на Националния ръководител в контролната архитектура чрез приетите изменения в няколко нормативни акта. Направени са изменения и в нормативната уредба по отношение на политиката за управление на човешките ресурси в сектор ФАР.

Програма ФАР

май 2009 г.

- Осигурена е нормативна рамка за изпълнение на координирана и единна политика относно случаите на нередности, чрез защита на лицата, подаващи сигнали за нередности. Насърчено е незабавното разследване на тези случаи и недопускането на случаи, в които публични средства да бъдат използвани за лични цели.
- Приоритет е даден на чувствителни теми с голяма обществена значимост като прозрачност на обществените поръчки, одобряване на Закон за разкриване и предотвратяване конфликт на интереси, подсилване на административния капацитет, подобряване на процеса на третиране на нередности и недопускане на изпълнители, свързани със случаи на нередности по договори, съ-финансирани със средства от Европейския съюз.
- Засилени са системите за управление и контрол на базата на добрите практики за намиране на трайно решение при предотвратяване на констатираните недостатъци и постигане на убедителни резултати с гарантирана стабилност и необратимост в дългосрочен план.

Програма ФАР

май 2009 г.

- Другите две ИА в МТСП и МИЕ, които до м. юни 2008 г. бяха договорили общо само 5% по ФС 2006, впоследствие отчитат близо 90% договаряне.
- Към м. май 2008 г., от общ бюджет по ФМ 966 млн. евро за четирите ИА по ФАР, са договорени 553 млн. евро и разплатени 296 млн. евро.
- Към м. май 2009 г. са договорени 1008 млн. евро и разплатени 796 млн. евро.
- С цел вдигане на мярката за временно спиране на плащанията, българската администрация подготви и представи пред ЕК подробна информация, анализ и оценка за законосъобразността на договорите, сключени след Разширената децентрализирана система. Очаква се реакцията на ЕК и по представените от МФ Искания за плащане по договори, сключени преди РДС.
- Българската администрация изпълни препоръчаните корективни мерки, като с това доказа твърдо заявената воля на правителството за осигуряване на прозрачност, контрол и надеждност в системите за управление на програмата. Бяха променени и усъвършенствувани системите за управление и контрол.
- Националният фонд е изпратил 5 искания към ЕК за плащания по договори, сключени преди EDIS;
- Осигурено е национално финансиране за разплащане за проектите по ФАР-ФС 2006 с ПМС 243/2008 и ПМС 89/2009

Програма САПАРД

Цели:

- *Развитие на ефективно земеделско производство и конкурентен хранително преработвателен сектор*
- *Устойчиво развитие на селските райони, в съответствие с най-добрите екологични практики, чрез създаване на алтернативна заетост, диверсификация на икономическите дейности и създаване на необходимата инфраструктура*

Срок на прилагане – от 2001 г. - 2007 г. Изпълнението е удължено до края на 2008

Общ финансов ресурс за 2001-2007: 593 млн. евро

До момента има **одобрени 3509** проекта, одобрената субсидия по които възлиза на **500 млн. евро**

Изпълнени са 1976 проекта и са извършени плащания – 364 млн. Евро

Общо по всички мерки **предстои плащане по 659 проекта** със субсидия на обща стойност 129 млн. евро.

Програма САПАРД е в своя финален етап на изпълнение.

Срокът за разплащане по Годишно финансово споразумение 2006 е удължен до края на 2009 г.

Програма САПАРД

май 2009 г.

Към май 2009 г. по програма САПАРД:

- Бяха подобрени системите за управление и контрол на програмата в съответствие с препоръките на ЕК от месец юни 2008 г;
- Беше удължен периода на действие на Годишното финансово споразумение 2006 до края на 2009 г. с оглед осъществяване на всички разплащания към крайните бенефициенти по програмата;
- Бяха възстановени временно прекратените плащания по четирите суспендирани мерки по програма САПАРД. Към м. май 2009г. общият размер на дължимата европейска субсидия на одобрените по тези мерки проекти възлиза на около 76 млн. евро (148,6 мил. лв.).

Програма САПАРД

май 2009 г.

На база на положителните резултати от изпълнението на Плана за действие и получената увереност от одиторската компания Ernst & Young, плащанията към крайните бенефициенти по временно суспендираните 3 мерки и 1 под-мярка бяха възобновени в средата на м. октомври 2008 г.

За периода от старта на програмата (2000г.) до 15 май 2009г. по програма САПАРД са одобрени общо 3 509 проекта със субсидия в размер на 1 375 931 680 лв. От тях са изплатени 2 218 проекта със субсидия в размер на 757 387 340 лв.

С Постановление № 74 на МС от 30 март 2009 г. за плащане от ДФ „Земеделие” по договори с крайни бенефициенти по програма САПАРД, МС даде съгласие ДФЗ да разходва средства в размер на 100 млн. лева.

След проведените срещи с ЕК през май остава до-изпълнение на поетите ангажименти.

Програма ИСПА

Създадена като част от Програма 2000 на ЕС да подпомогне предприсъединителния процес в областта на **транспорта и околната среда**.

- Програма ИСПА е в два сектора – транспорт и околна среда

Сектор Транспорт

Цели: мащабни инфраструктурни проекти от националната транспортна мрежа (железници, автомагистрали и др.) с транс-европейската транспортна мрежа (TEN), както и за изграждане и обновление на пристанища и аерогари.

Сектор “Околна среда”

Цели: финансиране за водоснабдяване и канализация и пречистване на отпадъчни води, управление на твърдите битови отпадъци и подобряване качеството на въздуха

- **Периодът на изпълнение** е от 2000 до 2010 г.
- **Финансовият ресурс** за периода е: общо **1540 млн. евро**

ПРОГРАМА ИСПА - “Сектор „Транспорт”

По програма ИСПА, сектор “Транспорт” към май 2009 г. са:

- **Договорени:** 793 млн.евро; **Разплатени:** 309 млн. евро (39%).

- **Приключили проекти:**

„Реконструкция, модернизация и разширение на Летище София”;

„Транзитни пътища III – Лотове 3, 4, 8 и 9”.

- **Проекти в процес на изпълнение, при които в голяма степен е наваксано отчетеното закъснение:**

„Изграждане на нов граничен комбиниран пътен/железопътен мост на р. Дунав при Видин – Калафат”;;„Удвояване и електрификация на ж. п. линия Пловдив – Свиленград”;

„Изграждане на автомагистрала „Люлин”: СОП – п. в. Даскалово”;

„Техническа помощ за модернизация на ж.п. линии по направление на общоевропейските транспортни коридори (TEN-T);

„Техническа помощ за реконструкция на ж.п. линия Пловдив - Бургас и ж.п. линия Мездра – Горна Оряховица в България”;

„Техническа помощ за модернизация на ж.п. линия Видин -София”;

“Техническа помощ за подготовка на пътни проекти по направление на общо-европейски транспортни коридори (TEN-T) в България”.

- Отбелязан е съществен напредък в организацията и изпълнението на проектите и подобряване темпа на работа

ПРОГРАМА ИСПА

Сектор „Транспорт” май 2009 г.

115 МЛН. ЕВРО ПО ПРОГРАМА ИСПА БЯХА РАЗМРАЗЕНИ ОТ ЕК НА 12.05.2009 Г.

ЕК СТИГНА ДО ТОВА РЕШЕНИЕ, СЛЕД КАТО БЪЛГАРСКАТА СТРАНА ИЗВЪРШИ:

- Промени в действащото законодателство (Закон за пътищата, Закон за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси, Закон за обществените поръчки, Правилник за структурата, дейността и организацията на работа на Национална агенция "Пътна инфраструктура" и др.).
- Промени в действащите административни структури (ФРПИ бе преобразуван в Национална агенция „Пътна инфраструктура” (НАПИ), Назначени са нов изпълнителен директор и Надзорен съвет, НАПИ е преобразувана в междинно звено към Управляващия орган в Министерството на транспорта. Подписани споразумения между Управляващия орган в МТ и Междинното звено в НАПИ)
- Укрепен е административният капацитет в Национална агенция "Пътна инфраструктура" чрез назначаване на нови служители и провеждане на обучения .
- Проведени одити от външни одиторски компании, които потвърдиха липсата на конфликт на интереси и ефективното функциониране на системите за управление и контрол в тази област.
- Назначен е съветник от Федералното министерство на транспорта, строителството и градското развитие на Федерална република Германия към ръководството на Национална агенция "Пътна инфраструктура".

ПРОГРАМА ИСПА

Сектор „Околна среда” май 2009 г.

- Инсталации за третиране на отпадни води бяха изградени и пуснати в експлоатация в Пазарджик и Благоевград.
- Всички тръжни процедури за избор на изпълнители по одобрените проекти са проведени, а последната тръжна процедура за избор на изпълнител за строителство на ВиК мрежата на София – търг 2 е обявена.
- Към май 2008 г. има недоговорени средства от 196 млн. Евро
- С ПМС 267/03.11.2008 г. е одобрено целево предоставяне на допълнително национално съ-финансиране за успешното завършване на проекти по ИСПА в сектор “Околна среда” за 2008 г. в размер на 11,49 млн. лв., за 2009 г. и 2010 г. в размер на 45,28 млн. лв.

Инструмент Шенген

Предмет: Дейности по укрепване на контрола по новите външни граници на Европейския съюз с цел прилагане на достиженията на правото на Шенген. В Програмния период 2007-2009 г. е предвиден **общ бюджет за 161 млн. Евро.** Крайният срок за договаряне по Инструмент Шенген е 31.12.2009 г.

Вдигнатата акредитация не засяга инструмента Шенген

- Основната цел е подпомагане финансово изпълнението на поетите от страната ангажименти във връзка с постигане на готовност за пълно прилагане на Шенгенското законодателство. Националната индикативна програма (НИП) 2007-2009 включва дейности в компетенциите на МВР, Министерство на финансите, Държавна агенция “Национална сигурност” (ДАНС) и МВнР.
- Към момента ЦЗФД-МФ провежда процедури за възлагане на обществени поръчки по утвърден график ;
- В рамките на проведената на 17-18.02.2009 г. мониторингова мисия по Инструмента Шенген, експертите от ЕК констатираха, че системите на управление и контрол на Инструмента Шенген функционират добре и има добра координация между институциите.

ИНСТРУМЕНТ ШЕНГЕН май 2009 г.

- Сключените договори са на стойност над 7 млн. евро. Това са 7 договора за доставка (сред които доставка на два 200 тонни кораба, 6 речни кораба, 200 МПС) и 6 договора за независими експерти.
- Спазва се график по обявяване и провеждане на тръжните процедури. Към момента са проведени 25 тръжни процедури на стойност около 101 млн.евро.
- На Централното звено за финансиране и договаряне в МФ е предоставена документация от бенефициентите за тръжни процедури на стойност над 90 млн.евро. Готови за изпращане от бенефициентите са проекти за още над 37 млн.евро.
- През 2009 г. се очаква провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки и сключване на договори, свързани с въздушното наблюдение на границата (3 хеликоптера), оборудване за специални полицейски операции; автомобилна техника; реновиране на сгради на ГД “Гранична полиция” и изграждане на специализиран дом за настаняване на нелегални имигранти в близост до границата с Р Турция; комуникационни средства, техническо оборудване и софтуер за присъединяването към Шенгенската информационна система и Визовата информационна система, повишаване квалификацията на служители по прилагане на Шенгенското законодателство.

ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ за управление на средствата по Структурните и Кохезионния фондове на ЕС

Стратегия за участие на Република България в Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС

РМС 312/28 май 2002 г.

РМС 389/27 май 2003 г. - План за координация на изпълнението на Стратегията

Задачи, мерки, отговорници, срок

Тримесечен мониторинг

Годишна актуализация

Обща цел:

изграждане на работещи институционални механизми за ефективно използване на средствата от ЕС след присъединяването

Специфични цели:

Законодателни мерки

Институционални мерки

Мобилизиране на социално-икономическите партньори

Повишаване на административния капацитет

Национална стратегическа референтна рамка 2007-2013 г.

- За периода 2007-2013 г. НСРР има 2 **дългосрочни** цели – **засилване на конкурентоспособността и развитие на човешкия капитал**
- За постигане на **средносрочните** цели на кохезионната политика, България има 4 национални стратегически приоритета:
 - Подобряване на базисната инфраструктура;
 - Повишаване на качеството на човешкия капитал с акцент върху заетостта;
 - Насърчаване на предприемачеството, добрата бизнес среда и доброто управление;
 - Политика на балансирано териториално развитие.

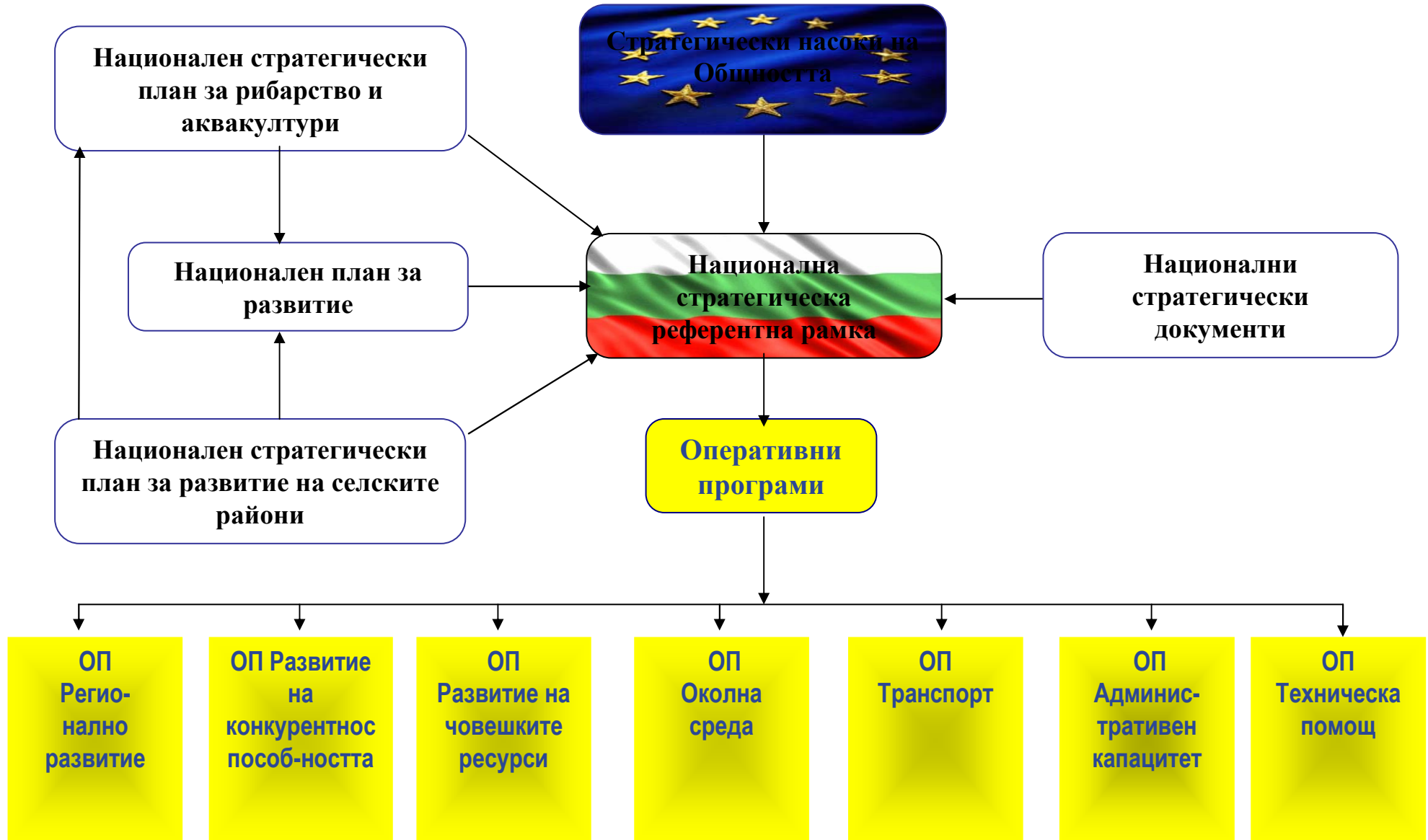
БАЛАНСИРАНО ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ

Този приоритет цели:

- **постигането на балансиран растеж** (т.е. регионите да развиват своя потенциал за растеж и осигуряване на равен достъп до публични услуги, инфраструктура и работни места).
- **по-добра координация и приоритизация** на проектите на **национално и регионално** равнище. Инвестициите с национални и европейски публични средства (напр. по ОП Околна среда и Регионално развитие) трябва да бъдат насочени към приоритетни проекти с висока добавена стойност, а това изисква повече сътрудничество на регионално ниво и координация на национално равнище.

Стратегически програмни документи

Индикативно разпределение на финансовите ресурси по ОП

Оперативни програми	ЕС-Средства Млрд. €	Национални средства Млрд. €	Общ бюджет млрд. €
„Регионално развитие“	1,361	0,240	1,601
„Конкурентоспособност“	0,988	0,174	1,162
„Транспорт“	1,624	0,379	2,003
„Околна среда“	1,466	0,334	1,800
„Развитие на човешките ресурси	1,032	0,182	1,214
„Административен капацитет“	0,154	0,027	0,181
„Техническа помощ“	0,048	0,009	0,057
Общо по 7-те ОП	6,673	1,345	8,018
“Програма за развитие на сепските райони”	2,609	0,632	3,241
“Развитие на сектор “Рибарство”	0,80	0,027	0,107
ОБЩО	10,073	2,004	11,366

ПРИНЦИПИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИТЕ ПО ОП И НСРР

- **Субординация с целите на Европейската общност;**
- **Регионален принцип на управление на проектите в секторите: води, отпадъци, инфраструктура (Закон за ВИК);**
- **Принцип на субсидиарността;**
- **Принцип на споделената отговорност и солидарност (подпомагане).**

ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ

май 2009 г.

- Ускорено е договарянето по всички ОП;
- Сключените договори към май 2009 г. са на стойност 2 435 726 077 лв. (1 245 366 968 евро);
- Укрепен е административният капацитет на звената;
- Реструктуриран и укрепен е капацитета на Одитния орган и на АОП;
- Ускорена е работата по оценките за съответствие;
- Функционира ИСУН;
- Опростени са процедурите и съкратени сроковете за тяхното провеждане и вземането на решения;
- Повишена е прозрачността, комуникацията и връзката с обществото;

ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ

май 2009 г.

- Усъвършенствани са контролните механизми;
- Осъществени са редица законодателни промени в първичното и вторично законодателство;
- Подобро е взаимодействието и сътрудничеството с Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ), ДАНС, Върховна касационна прокуратура, Агенция за държавни вземания и Агенция “ДФИ”

Изпълнение на оперативните програми – (2007- 2013)

май 2009

Оперативна програма	ОБЩ БЮДЖЕТ ЗА 2007 -2013 (Лева)	Сключени договори	Плащания	% на сключени договори
		Лева	Лева	
ОПТ	3,918,468,569	601,112,944	1,823,418	15.34
ОПРР	3,131,821,212	472,483,184	13,792,559	15.09
ОП "Конкурентно собност"	2,273,096,041	246,303,865	703,798	10.84
ОПОС	3,521,957,127	758,244,871	26,956,049	21.53
ОПТП	111,129,140	25,914,612	2,381,735	23.32
ОПЧР	2,374,122,531	250,151,370	17,795,698	10.54
ОПАК	353,592,720	105,088,673	41,868,157	29.72
Общо ОП, Съфинанси рани от СКФ на ЕС	15,684,187,340	2,459,299,518	105,321,413	15.68 27

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Предмет: Подкрепа за предприемачеството; изграждане на местен капацитет, инфраструктура и услуги в селските райони; опазва биологичното разнообразие и водните ресурси

Общ бюджет: 3, 242 млн.евро (ЕС – 2,609 млн.евро; национално съфинансиране – 633 млн. евро)

Програмен период: 2007-2013 г.

Управляващ орган: Министерство на земеделието и храните- дирекция „Развитие на селските райони”

Междинно звено (Прилагаща агенция) – Държавен фонд „Земеделие”- Разплащателна агенция

Ел. адрес: www.mzgar.government.bg

ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (ПРСР) МАЙ 2009

- Обнародвани 20 наредби за прилагане на ПРСР от общо 22. Останалите две мерки се предвижда да стартират до края на 2009 г. Стартирали 20 мерки.
- Извършени бяха нормативни промени във връзка с облекчаване на процедурите по кандидатстване, одобряване и финансирането на проектите – намаляване на броя изискуеми документи, осигуряване на част от тях по служебен път, както и съкращаване на сроковете. Тези промени ще влязат в сила от 1 юни 2009 г.
- С приетото ПМС № 53 от 04.03.2009 г. бе одобрено възстановяването на разходи за ДДС по проекти от ПРСР за публичните бенефициенти за 2009 г.
- По мерките, свързани с компенсаторни плащания за необлагодетелстваните райони са приети общо 67 756 заявления за кампании 2007 и 2008 и 1462 по мярката за агроекологични плащания.

Към 20.05.2009 г. на земеделските стопани са изплатени общо 350,197 млн. лева, което е 24, 8% от бюджета (1,414 млн. лева), който трябва да се изплати до края на 2010 г.

- Изгражда се интерфейс с ИСУН

ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (ПРСР) МАЙ 2009

Приоритетна ос	Приети заявления		Проекти със сключени договори			Извършени плащания (млн.лв.)
	брой	Стойност (млн.лв)	брой	Одобрени допустими разходи (млн.лв)	Одобрена Субсидия (млн.лв)	Изплатени субсидии (млн.лв.)
I. Подобряване на конкурентоспособността в земеделския и горския сектор	6732	1 506	1740	480,2	280,3	64,141
II. Подобряване на околната среда и природата	67756 *	14,157* <i>Без мерки 211и212</i>	1038*	4,484*		57,231
III. Подобряване на качеството на живот в селските райони и разнообразяване на селската икономика	1182	2 077,8				
IV. Лидер	91	15,3	71	11,8		
Техническа помощ	37	15,6	29	3,9		0,702
Доплащания към директните плащания						228,123
ОБЩО	8113	3622,8	1769	495,945	312,225	350,197

* Данните не влизат в сумата "Общо"

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “РАЗВИТИЕ НА СЕКТОР ”РИБАРСТВО”

- **ОП “Развитие на сектор “Рибарство” (2007-2013)**
финансира мерки за приспособяване на риболовния флот, развитие на аквакултури, риболов във вътрешни водоеми, преработка и маркетинг на продукти от тях, устойчиво развитие на рибарските общности, техническа помощ
- **Общ бюджет:** 107 млн. евро (ЕС – 80 млн.евро; национално съфинансиране – 27 млн. евро)
- **Управляващ орган:** Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА)
- **Междинно звено:** ДФ „Земеделие“ – Разплащателна агенция
- Ел. адрес: www.oprsr.government.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “РАЗВИТИЕ НА СЕКТОР ”РИБАРСТВО” МАЙ 2009

На 06.12.2008 бе обявен старт на набирането на проектни предложения по:

Мярка 1.3 “Инвестиции на борда на риболовните кораби и селективност” на стойност 1,2 млн. евро, в т. ч. 0,9 млн. евро от ЕФР.

Мярка 2.1 “Производствени инвестиции в аквакултурата” на стойност 6,3 млн. евро, в т.ч. 4,725 млн. евро от ЕФР;

- Постъпили са 9 проектни предложения по мярка 2.1
- Одобрен 1 проект за 3 млн.лв.
- Обнародвани са наредби за прилагането на 7 мерки от ОП, останалите са в режим на съгласуване от МЗХ
- Стартирани са дейности и по приоритетна ос „Техническа помощ” с обща стойност 5,334 млн. евро, в т.ч 4 млн. евро от ЕФР
- На 8 май 2009 г. ЕК одобри Одитна стратегия по ОПРСР
- Активно изпълнение на комуникационния план и на информационната кампания

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТРАНСПОРТ“

- **ОП “Транспорт” (2007-2013)** финансира мащабни инфраструктурни проекти;
- **Общ бюджет:** 2 003 млн. евро, от които средства от ЕС в размер на 1 624 млн.евро и национално съ-финансиране в размер на - 379 млн. евро.
- **Управляващ орган:** дирекция “Координация на програми и проекти” в Министерство на транспорта.
- **Бенефициенти:** Национална компания „Железопътна инфраструктура”, Национална агенция „Пътна инфраструктура”, Изпълнителна агенция за проучване и поддържане на р. Дунав; Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура”, „Метрополитен” ЕАД

Ел. адрес: www.optransport.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТРАНСПОРТ“

ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ

■ Към май 2008 г.

Сключен е 1 договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на обща стойност 7 027 200 лева. (3 592 950 евро);

■ Към май 2009 г.

Сключени са 19 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на обща стойност близо 601 112 943 лева. (307 344 168 евро);

■ Подписани са 5 оперативни споразумения за подготовка, избор, управление, изпълнение, наблюдение и контрол на проекти/операции, финансирани от ОПТ с всички бенефициенти по програмата.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТРАНСПОРТ“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ТРАНСПОРТ 2007-2013
По близо, по-близку...

- Подписани са договори между „Метрополитен“ ЕАД, Обединение „Метро Трейс“ и фирма „Доуш Иншаат Ве Тиджарет“ АД за изграждане на разширението на софийското метро по трасето: „Пътен възел Надежда - Централна ж.п.гара - пл. Св.Неделя - НДК - бул.Черни връх“.
- Провежда се тръжна процедура за избор на изпълнител за проектиране и изпълнение на железопътния участък „Свиленград - турска граница“. Срокът за приключване на работата на оценителната комисия е 22 май 2009 г.
- Национална агенция „Пътна инфраструктура“, която е бенефициент по Приоритетна ос 2 на ОП „Транспорт“, бе основно реструктурирана и бе укрепен административния ѝ капацитет.
- НАПИ подписа Оперативно споразумение с Управляващия орган в Министерство на транспорта, което гарантира по-голям контрол при изпълнението на проектите.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА”

- ОП “Околна среда” (2007-2013) финансира подготовката и изграждането на инфраструктурни проекти за третиране на отпадъци, питейни и отпадни води; проекти за възстановяване на биологичното разнообразие
- Общ бюджет: 1 800 млн.евро или 3 520 млн.лв. (ЕС - 1 466 млн.евро; национално съфинансиране - 334 млн. евро)
- Управляващ орган: Дирекция „Кохезионна политика за околна среда” в МОСВ
- Междинно звено: Дирекция „Фондове на ЕС за околна среда” в МОСВ
- Бенефициенти: Общини; ВиК дружества; Басейнови дирекции; Регионални асоциации; Регионални структури на МОСВ и Държавна агенция по горите; Администрации, управляващи НАТУРА 2000; Неправителствени организации
- Ел. адрес: www.moew.government.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“

НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПОС (МАЙ 2008 - МАЙ 2009) I

- Към м. май 2009 г. по програмата са сключени общо 252 договора на стойност 734 671 429 лева (375 631 537 евро).
- **“Приоритетна ос 1 - Води”:**
 - По процедура **“Техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти”** са подписани 157 договора на стойност близо 154 млн. лв.
 - По процедура **“Подобряване и развитие на инфраструктура за питейни и отпадъчни води”** са одобрени 32 проекта на стойност близо 586 млн.лв. и са подписани 29 договора на стойност близо 536 млн.лв. Одобрени са 2 големи проекта на общините Враца и Габрово на обща стойност 260 млн. лв.;
 - Обявени са 2 нови процедури за набиране на инвестиционни проекти за агломерации с над 10 000 екв.ж. и агломерации от 2 000 до 10 000 екв. ж. Процедурите са на етап оценка на подадените предложения;
 - По процедура на директно предоставяне за **“Разработване на планове за управление на речните басейни”** е издадено решение за безвъзмездно финансиране в размер 36 млн. лв.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“

НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПОС (МАЙ 2008 - МАЙ 2009) II

- **“Приоритетна ос 2 – Управление на отпадъците”:**
 - По процедура “Техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти” са подписани **35 договора** на обща стойност близо **25 млн. лв.**
 - На **24 март 2009 г.** на **извънредно** заседание на Комитета за наблюдение на ОПОС бе одобрена с консенсус концепция за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по тази приоритетна ос.
- **“Приоритетна ос 3 – Опазване и възстановяване на биоразнообразието”:**
 - Предстои приключване на етапа на оценка на проектните предложения по първата обявена процедура по тази ос
- **“Приоритетна ос 4 – Техническа помощ”:**
 - Издадени са **30 заповеди**, по процедура на директно предоставяне на **обща стойност 8,056 млн. лв.**

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“

Законодателни промени

- МОСВ изготви и внесе в НС предложение за изменение на Закона за опазване на околната среда с цел създаване на правно основание за повторно провеждане на процедурите по изготвянето на ОВОС за пътни проекти;
- Изготвена национална позиция за ВиК сектора;
- Измененията на действащото законодателство, във връзка с реформата на ВиК сектора са внесени в Народното събрание и предстои приемането им на второ четене.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ“

- **ОП “Конкурентоспособност” (2007-2013)** финансира дейности в подкрепа на иновациите, подпомага българските фирми, подобрява условията за развитие на бизнеса, осигурява възможности за финансиране, укрепва позициите на българската икономика на международния пазар.
- **Общ бюджет:** 1 162 млн.евро, от които средства от ЕС в размер на 988 млн.евро и национално съ-финансиране в размер на 174 млн. евро.
- **Управляващ орган:**
Дирекция “Европейски фондове за конкурентоспособност” в МИЕ
- **Междинно звено:**
Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия.
- **Бенефициенти:** малки и средни предприятия, големи фирми, университети, научно-изследователски центрове, НПО и др.
- **Ел. адрес:** www.competitiveness.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ“

ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ

Към май 2008г. е отчетено сериозно забавяне на изпълнението на Оперативната програма, като са одобрени общо **0** проекта на стойност **0 лв.** Отчита се и съществено забавяне в организацията на оценителните комисии.

Към май 2009 г. са одобрени общо **341 проекта**, като са сключени **327 договора** на обща стойност **246 303 865, 33 лв.**, като:

- в процес на изпълнение са три процедури:
 - 2007BG161PO003/1.1.1-01/2007: „Подкрепа за създаване и развитие на стартиращи иновативни предприятия“
 - 2007BG161PO003/2.1.1-01/2007: „Технологична модернизация в предприятията“
 - 2007BG161PO003/2.1.2-01/2007: „Покриване на международно признати стандарти“
- през месец май 2009 г. приключи работата на четири оценителни комисии по процедури:
 - BG161PO003-1.1.02 „Подкрепа за внедряване в производството на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги“
 - BG161PO003-2.1.03 „Покриване на международно признати стандарти“
 - BG161PO003-2.1.04 „Технологична модернизация в малки и средни предприятия“
 - BG161PO003-2.1.05 „Технологична модернизация в големи предприятия“

Предстои одобрението на оценителните доклади от страна на Управляващия орган

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ“

ИНИЦИАТИВАТА JEREMIE

- Операциите по Приоритетна ос 3 на Оперативната програма ще се реализират чрез създаването на Холдингов фонд, който ще се управлява от Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) в съответствие с инициативата JEREMIE. Холдинговият фонд ще се регистрира в България като Дружество със специална цел (ДСЦ). Предвиденият бюджет по тази приоритетна ос за срока на програмата е в размер на **391 166 000 лв.**
- Рамковото и Финансовото споразумение по инициатива JEREMIE следва да бъдат подписани на **27 май 2009 г.** в гр. София. Предстои и своевременното ратифициране на споразуменията от страна на Народното събрание на Република България.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“

- **ОП „Развитие на човешките ресурси“ (2007-2013)** е насочена към подобряване на качеството на живот на хората в България чрез подобряване на човешкия капитал, постигане на високи нива на заетост, повишаване на производителността, достъп до качествено образование и учене през целия живот, и засилване на социалното включване.
- **Общ бюджет:** 1 213 869 575 евро
- **Управляващ орган:**
Главна Дирекция “Европейски фондове, международни програми и проекти” в МТСП
- **Междинни звена:**
Министерство на образованието и науката, Агенция по заетостта, Агенция за социално подпомагане
- **Бенефициенти:** общини, НПО, държавни институции, социални предприятия, представители на различни общности, образователни, обучителни и научни институции, научни организации, работодатели, браншови и секторни организации и др.
- **Ел. адрес:** www.mlsp.government.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“

- Към **май 2008 г.** са стартирали **6 процедури** за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на обща стойност **87 718 976 лева.** (44 850 000 евро);
- Към **май 2009 г.** са стартирали **39 процедури** за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на обща стойност близо **660 милиона лева.** (337,4 млн. евро);
- Комитетът за наблюдение на Оперативната програма е одобрил критерии за избор на **57 операции в размер на 1,314 милиарда лева.** (0,672 млн. евро);

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“

- Към **май 2009 г.** са сключени общо **797** договора на стойност **254,4** милиона лева (130,07 млн. евро).
- Финансирани са:
 - 84 проекта на общини
 - 180 проекта на неправителствени организации
 - 203 проекта на средни училища
 - 37 проекта на висши училища
 - 6 проекта на извънучилищни педагогически учреждения
 - 14 проекта на институти на Българската академия на науките
 - 16 проекта на държавни институции
 - 255 проекта на фирми от различни сектори и браншове.
- Само през 2008 г. в различни дейности, финансирани по програмата, са обхванати близо **100 000 души.**
- **Стартира здравна програма за 76 Млн.Евро. Изпълнява се от МЗ.**

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ“ 2007-2013 Г.

ОП “Регионално развитие” (2007-2013) финансира инфраструктурни проекти за интегрирано развитие на градовете; регионална и местна инфраструктура, в т.ч. здравна инфраструктура; устойчиво развитие на туризма; регионални и местни мрежи за сътрудничество.

Общ бюджет: 2 601 млн. евро, от които финансиране от ЕС - 1, 361 млрд. евро и Национално съ-финансиране – 240 млн. евро

Управляващ орган: Главна дирекция “Програмиране на регионалното развитие“ в МРРБ, която има 6 отдела в районите за планиране

Бенефициенти: общини, общински фирми, сдружения на общини, НПО с местно представителство, конкретни бенефициенти

Ел. адрес: www.bgregio.eu

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ“ 2007-2013 Г.

- Към **май 2008 г.:**

няма сключени договори

- Към **май 2009 г.:**

Сключените договори са **236 бр.** на стойност **472 483 184 лв.** (241 576 816 евро);

Изплатените средства са:

13 792 558,60 лв. (7 052 023 евро);

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА

“АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ”

- **ОП “Административен капацитет”** финансира дейности за подкрепа на доброто държавно управление, развитието на човешките ресурси в структурите на държавната администрация, съдебната система и гражданското общество, подобряване качеството на административните услуги и развитие на електронно правителство.
- **Общ бюджет (2007-2013):** 181 млн. евро, от които ЕС финансиране - 154 млн. евро и национално съфинансиране - 27 млн. евро.
- **Бенефициенти:** държавната администрация, съдебна система, гражданско общество.
- **Управляващ орган:** дирекция “Управление на проекти и програми”, МДААР.
- **Ел. адрес:** www.opac.government.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА

“АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ”

ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ

Към **май 2009 г.:**

- Отворени общо **25 процедури**
- **202 одобрени проекта за 108 266 404 лв. (55 355 734 евро)**
- **181 бенефициента по програмата**
- **197 сключени договора за 105 088 673 лв. (53 730 985 евро)**
- **591 разгледани искания за плащане**
- **43 149 647 лв. (22 062 064 евро)** са реално изплатените средства, или 100% от средствата за 2007 г. и 46.31% от средствата за 2008 г.

Оперативна програма „Техническа помощ“

- **Предмет:** Програмата финансира дейности за укрепване капацитета на структури за управление на средствата от ЕС на национално равнище; изграждане на ИСУН; популяризиране на европейската кохезионна политика.
- **Общ бюджет:** 56,8 млн.евро, от които средства от ЕС в размер на 48,3 млн.евро и национално съфинансиране в размер на 8,5 млн. евро.
- **Управляващ орган:** отдел „Оперативна програма „Техническа помощ“ в дирекция „Управление на средствата от ЕС“ в МФ.
- **Бенефициенти:** конкретни бенефициенти: структури на МФ и структурите към администрацията на МС;
- **Ел. адрес:** www.minfin.bg

Оперативна програма “Техническа помощ”

ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ

- Към м. **май 2008 г.** са сключени 11 договора на обща стойност **13 302 020 лв.**
- Към м. **май 2009 г.** са сключени 21 договора на обща стойност **25 914 612 лв.**, като плащанията са на обща стойност **2 381 735 лв.**
- Третото тримесечие на 2009 г. предстои одобрението на проект за изграждане на територията на страната на информационни центрове за популяризиране на европейската кохезионна политика, който в момента се разработва.

НОРМАТИВНА УРЕДБА (1)

- **Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки, приет от НС на 16 октомври 2008 г.**
 - Съобразяване с План за действие по Анекс 1 от Решение на ЕК (С 2008) 3937/2 от 23.07.2008 г. относно мерки по отношение на структурите и процедурите за финансов контрол;
 - Създаване на регистри на лица, за които с влязло в сила решение на съд е установено неизпълнение на задължения по договор за ОП; създаване на централна база данни за кандидати или участници в тръжни процедури в съотв. с чл. 95 от Регламент на Съвета (ЕО, Евратом) № 1605 от 25 юни 2002 г.
- **Закон за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси, приет от НС на 16 октомври 2008 г.**
 - Основни цели: гарантиране на държавния и обществен интерес; предотвратяване повлияването на действията на лица, заемащи държавни длъжности, от личните им интереси и от интересите на свързани с тях лица; създаване условия за предотвратяване и ограничаване на корупцията;
 - Ограничения и забрани за участие в процедури за ОП или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондовете на ЕС.

НОРМАТИВНА УРЕДБА (2)

- **Закон за изменение и допълнение на Закона за държавната финансова инспекция, приет от НС през м. ноември 2008 г.**
 - Засилване на контрола по усвояването на средства, предоставени от бюджета на ЕС;
 - Подобряване на комуникацията и сътрудничеството с институциите и органите на ЕС;
 - Създаване на режим и процедури за прилагането на съответните разпоредби от Регламент № 2185/96 на Съвета (Евратом, ЕО) от 11.11.1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от контрольорите на ЕК.
- **Наредба за осъществяване на предварителен контрол върху процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове, приета от МС на 23 април 2009 г.**
 - Основна цел на предварителния контрол: осигуряване на гаранции за законосъобразност при възлагане на ОП, финансирани със средства от европейските фондове.

НОРМАТИВНА УРЕДБА (3)

- **Постановление № 197 на МС от 5 август 2008 г. за материално стимулиране на служителите, изпълняващи функции по усвояване на средства по структурните фондове и предприсъединителните програми на ЕС;**
- **Постановление № 224 на МС от 10 септември 2008 г. за създаване на Съвет за координация и оперативно наблюдение на средствата от ЕС;**
- **Решение № 319 на МС от 7 май 2009 г. за одобряване на Отчет за изпълнението на Плана за действие JASPERS (Съвместна помощ за подготовката на проекти за европейските региони) в Република България през 2008 г. и на План за действие на JASPERS в Република България през 2009 г.**

СЪВЕТ АФКОС И КОМИСИЯ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА

- Преместване на АФКОС от МВР в МС
- Промени в ПМС № 18/2003 г., приети от МС на 30 април 2009 г.:
 - Нови членове в състава на Съвета АФКОС;
 - Нов механизъм за докладване на нередности до ОЛАФ – в сила от 1 октомври 2009 г.;
 - Извършване на административни проверки и контрол от Дирекция “КБПЗФИЕО” – от 1 октомври 2009 г.;
 - Дирекция “КБПЗФИЕО” – става национални звено за връзка съгласно Регламент (ЕО, Евратом) № 1302/2008 на Комисията от 17 декември 2008 г. относно централната база данни за отстраняванията.
- С РМС 145/12.03.2009 г. зам. министър-председателят г-жа М. Плугчиева оглави Комисията за превенция и противодействие на корупцията
- Мисии на ОЛАФ от юни 2008 г.

Прозрачност и публичност

в периода **май 2008 г. – май 2009 г.**

- Проведени 295 информационни дни на Оперативните програми
- 62 срещи дискусии с бенефициенти
- 6 информационни кампании с над 17 хил. участника
- 29 пресконференции на Оперативните програми
- 42 семинара
- 6 социологически проучвания

Прозрачност и публичност

в периода май 2008 г. – май 2009 г.

- Обществен съвет към вицепремиера Меглена Пругчиева с работодатели, синдикати, медии и неправителствени организации ежесечно обсъжда най-горещите теми в управлението на средствата от ЕС
- Дни на отворени врати във всички Оперативни програми улесниха достъпа до държавните експерти
- Мобилни екипи разясняваха мерките по Програмата за развитие на селските райони
- Горещ телефон към вицепремиера отговаря на въпроси, сигнали и жалби по усвояване на фондовете от ЕС
- Нови интернет-страници на Оперативните програми осигуряват повече информация и прозрачност

Прозрачност и публичност в периода май 2008 г. – май 2009 г.

- Публично представяне на комуникационните планове на Оперативните програми
- Открита приемна по ОП в НСОРБ
- Информационни кампании с БНТ, БНР, Дарик, БТА представят добрите практики по предприсъединителните програми
- Регулярни пресконференции на вицепремиера с отчет за текущите проблеми и напредъка
- Ежеседмичен информационен бюлетин, представящ България в ЕС
- Стартира национална кампания, популяризираща Структурните инструменти на ЕС в България
- Открит офис на JASPERS

Мерки в отговор на световната икономическа и финансова криза

- Фонд ФЛАГ;
- Подписване на споразумение с JEREMIE и JESSICA–27.05.2009 г.;
- Кредитно споразумение с EIB за 700 млн. Евро;
- Осигуряване на мостово финансиране за бенефициентите;
- България получи от ЕК близо **88 млн. евро** допълнителни авансови плащания по ОП за 2009 г. (64 млн. евро от сумата са предоставени от Европейския фонд за регионално развитие, а 23,7 млн. евро са по линия на Европейския социален фонд в рамките на кохезионния пакет за периода 2007-2013 г). Предвидените за страната ни допълнителни авансови средства са общо в размер на 2%. Общо получените като авансови плащания от страната ни средства **нарастват от 547 млн. на 635 млн. Евро**;
- С РМС 143/2009 г. бяха увеличени авансовите плащания за проекти и дейности на бенефициенти по ОП „Регионално развитие” и ОП „Околна среда”. Общините получават авансови плащания, които стигат до 20% от помощта на ЕС и националното съфинансиране за инфраструктурни проекти, които са на стойност 1 милион лева и повече и до 30% от помощта на ЕС и националното съфинансиране за всички други операции, по които са бенефициенти. Национална агенция „Пътна инфраструктура” получава авансови плащания, които стигат до 20% от помощта на ЕС и националното съфинансиране за проектите, по които е бенефициент;
- 28 млн. евро бяха предоставени по ПРСР като допълнителен пакет за финансирането на възобновяеми енергийни източници;
- Съкратен срок за междинни плащания – 15 дни.

АКЦЕНТИТЕ ПРЕЗ 2009 Г. В ОБЛАСТТА НА УСВОЯВАНЕТО И КОНТРОЛА НА ЕВРОСРЕДСТВАТА

- Развитие на инфраструктурата – транспорт, околна среда, регионално развитие;
- Подкрепа на малки и средни предприятия в условията на глобална икономическа криза;
- Ускоряване изпълнението на проекти и постигане на синергиен ефект между ОП.
- Гарантиране на прозрачност и строг контрол;
- Осигуряване на положителна оценка на съответствието на системите за управление и контрол.

СПРАВКА ЗА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

	общ бюджет в евро	платено в евро	касово постъпление от ЕК от 2007 до 30.04.2009	Вноски в Общия Б-т на ЕС от 2007 до 30.04.2009	Нето от ЕК в евро
ЕС фондове 2007-2013					
ОП Транспорт	2003481166	932299			
ОПРР	1601274759	7052023			
ОП Конкурентоспособност	1162215551	359846			
ОПОС	1800748085	13782409			
ОПТП	56819427	1217762			
ОП Човешки ресурси	1213869575	9098796			
ОП Адм. Капацитет	180789087	21406849			
Програма за р-тие на сел. р-ни	3241938392	162313280			
Селскост-нски пазарни м-хми	0	13809800			
Директни плащания на площ	412179655	365129970			
ОП "Р-тие на с-р Рибарство"	106679611	0			
Предприсъед.п-ми 2000-2006					
ФАР	1480000000	891000000			
ИСПА	1603000000	513000000			
САПАРД	591000000	382000000			
Шенген	161000000	2000000			
Преходен Финансов Инструмент	330000000	2000000			
Други					
МФ Козлодуй - 2001-2008	482700000	266000000			
Програми на Общността - 2007	0	15173770			61
Общо в евро:	16130695308	2666276804	1817438100	843682730	973755370

“ Не защото е трудно
не се осмеляваме,
а защото не се осмеляваме
е трудно”

СЕНЕКА